

Plan van aanpak 2021

Zone Aansluiting Arbeidsmarkt

1 Reflectie op 2020: zaaien om in 2021 en 2022 te kunnen oogsten

Zaaien om in 2021 en 2022 te kunnen oogsten. Dat typeert het jaar. We hebben een aantal mooie producten opgeleverd en veel kunnen opstarten en initiëren. Deze lijn gaan we doorzetten en daar in 2021 en 2022 de vruchten van plukken met mooie publicaties en bijeenkomsten. We kijken terug op het jaar 2020 door middel van een korte reflectie op de werkpakketten en met behulp van een SWOT-analyse.

Een reflectie op de werkpakketten in de eerste helft van het kalenderjaar resulteerde in een aanpassing van de werkpakketten. Van de oude werkpakketten zijn drie werkpakketten samengevoegd (Kwalificering digitale arbeidsmarkt, Voorloperbedrijven en Co-innoveren), omdat zij in de praktijk een grote overlap bleken te hebben. Tevens zijn er twee nieuwe werkpakketten ontstaan. De huidige werkpakketten van onze zone zijn:

1. (Inter)nationale ontwikkelingen
2. Strategie en Beleid
3. Toekomstbestendige competentieprofielen
4. Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven

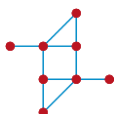
De zone Aansluiting arbeidsmarkt verbeteren heeft verschillende sterktes. In 2020 is er goed en frequent samengewerkt en zijn de doelstellingen van de werkpakketten (grotendeels) behaald. Ook wordt er steeds meer samengewerkt met andere zones, zoals Faciliteren en professionaliseren van docenten en Evidence-informed onderwijsinnovatie

Onze ambitie

Met de zone Aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren zetten we in op het verbeteren van de digitale vaardigheden van afgestudeerden zodat de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt wordt verbeterd. Een beter aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt maakt studenten een gewild en gevraagd werknemer en helpt hen voorspoedig aan hun carrière te beginnen.

In dit plan van aanpak zijn de doelstellingen en randvoorwaarden opgenomen die benodigd zijn om deze ambitie realiseren.

<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking binnen de zone • Voortgang van de werkpakketten • Samenwerking met andere zones begint vorm te krijgen • Gemaakte producten worden positief ontvangen • Communicatie komt van de grond 	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief kleine zone • WO-instellingen zijn ondervertegenwoordigd in de zone • Vertegenwoordiging uit het werkveld mist
STRENGTHS	WEAKNESSES
OPPORTUNITIES	THREATS
<ul style="list-style-type: none"> • Meer communicatie en zichtbaarheid • Meer samenwerken met het werkveld • Zone activiteiten en producten nog beter laten landen in aangesloten (en andere) onderwijsinstellingen • Naamswijziging • In samenwerking met docentprofessionalisering proeftuinen en producten starten 	<ul style="list-style-type: none"> • Wisselingen binnen de zone die niet direct opgevangen worden (Hanze Hogeschool, Maastricht University) • Bijdrage die onderwijsinstellingen buiten de zone willen en kunnen leveren • Ontbreken WO instellingen

met ICT. Er is veel positieve respons gekomen op de tot nu toe opgeleverde producten. Ook is er een verbeteringslag gemaakt wat betreft communicatie, bijvoorbeeld door het opstellen van een communicatieplan en verschillende oproepen naar onderwijsinstellingen om mee te denken.

De zone heeft ook een aantal zwakke punten, zo is zij een relatief kleine zone (Saxion, Politie Academie, Hanze Hogeschool, Fontys en Maastricht University), waardoor er minder resultaten behaald kunnen worden dan een grote zone. Om toch onze ambities en doelstellingen te kunnen behalen zijn er afgelopen kalenderjaar 3 nieuwe krachten aangetrokken (Brenda Vos, Amber Kornet en Koen Janmaat). Tevens wordt het zoneteam nog verder uitgebreid met een praktijkonderzoeker (financieringsaanvraag is goedgekeurd) en een vertegenwoordiger uit het bedrijfsleven (financieringsaanvraag is ingediend). Een andere worsteling van onze zone is de ondervertegenwoordiging van deelname vanuit het WO. Dit wordt momenteel opgevangen door per werkpakket andere WO-instellingen te betrekken. Voor de focusgroepen is bijvoorbeeld contact gelegd met Universiteit Twente, Radboud Universiteit, Maastricht University, Universiteit Utrecht en Technische Universiteit Eindhoven. Ook is er vanuit de zone een verkenning gedaan naar terminologie die kan helpen om meer aansluiting te vinden bij Universiteiten.

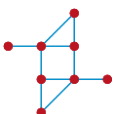
Wat heeft het jaar 2020 opgeleverd?

- ✓ Infographic: Samenwerken in een hybride leeromgeving
- ✓ Framework Computational Thinking in de praktijk versie 0.1
- ✓ Overzicht van belangrijkste stakeholders voor digitaliseringsvraagstukken
- ✓ Filmpje Framework Computational Thinking voor Onderwijsdagen
- ✓ 9 berichten op Versnellingsplan.nl
- ✓ Het zone-team is gegroeid met 3 personen
- ✓ Verkenning samenwerking Provincie Noord Brabant gestart
- ✓ Deelname begeleidingscommissie docentprofessionalisering

Onze zone heeft verschillende kansen. Zo zou onze zone zichtbaarder kunnen worden voor zowel onderwijs als werkveld door nog scherper te zijn op communicatiemomenten en mogelijke samenwerkingen. We doen veel als zone en zijn soms te bescheiden in het communiceren daarvan. Voor onze zone is het betrekken van het werkveld in het werk wat wij doen nog een grote kans, hierop wordt in 2021 actie ondernomen. Tot slot zien wij kansen in het wijzigen van de naam; door een andere term voor 'arbeidsmarkt' te gebruiken vinden we mogelijk sneller aansluiting bij WO-instellingen. Dit gaan wij begin 2021 onderzoeken.

Een gevaar voor onze zone zijn wisselingen binnen de zone, zoals het vertrekken van een zonelid van de Hanze Hogeschool. De deelname aan de zone wordt veelal pas na maanden opgevangen, waardoor de samenwerking tijdelijk onderbroken wordt. Afgelopen jaar hebben wij meerdere oproepen uitgezet naar onderwijsinstellingen om mee te werken aan verschillende onderdelen. In algemene zin krijgen wij veel positieve reacties en zijn wij hoopvol. Tegelijkertijd moet het allemaal wel nog echt van de grond komen.

Vanzelfsprekend hebben deze stekten, kansen, zwakten en bedreigingen vanuit 2020 impact op de beoogde doelstellingen. Voor het jaar 2021 formuleren we daarom passende randvoorwaarden en interventies (vanuit ieder werkpakket) om de beoogde doelstellingen en ambitie te realiseren.

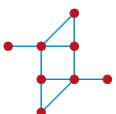

2 Smart doelen 2023

De productieve samenwerking tussen werkveld-onderwijs-onderzoek op het gebied van digitalisering staat centraal in deze zone. Daartoe ontwikkelt zij methoden en werkwijzen die ervoor zorgen dat het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt optimaal op elkaar afgestemd zijn. Wij doen dit aan de hand van de volgende werkpakketten:

Tabel 1. Smart doelen 2023

<p>Werkpakket 1: (Inter)nationale ontwikkelingen</p> <p>Er is inzicht gecreëerd in nationale en internationale stakeholders van digitale ontwikkelingen in relatie tot onderwijs, professionals en de arbeidsmarkt.</p>
<p>Werkpakket 2: Strategie en beleid</p> <p>Er zijn strategische en beleidsmatige adviezen beschikbaar voor hoger onderwijsinstellingen om studenten voor te bereiden op de professionele digitale eisen die aan hen gesteld worden. Denk daarbij aan de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handreikingen voor het opstellen van strategisch instellingsbeleid - Advisering van landelijke spelers zoals VH, VSNU, NVAO: visitatie-eisen bachelors en masters, BKO: bachelor kwaliteitskader onderwijs, MKO: master beleidskader onderwijs
<p>Werkpakket 3: Toekomstbestendige competentieprofielen</p> <p>Er is een toolbox ontwikkeld en opgeleverd die hoger onderwijsinstellingen en bedrijven kunnen gebruiken om opleidingen en werkenden te voorzien van toekomstbestendige digitale vaardigheden. Onderwijsinstellingen kunnen hun curricula van bachelors en masters doorlichten en aanvullen met digitale competenties. Daarnaast kunnen bedrijven en onderwijsinstellingen de tool gebruiken om de kennis en vaardigheden van hun medewerkers te toetsen op een scholingsvraag. De omschreven competenties in het Framework Computational Thinking worden vergeleken met: 1. De opleidingsprofielen (door het onderwijs) en 2. De functieprofielen (door de arbeidsmarkt). Deze manier van continue vergelijking zorgt voor continuïteit en consistentie in de ontwikkeling en toepassing van de noodzakelijke digitale vaardigheden in alle posities, functies, beroepen en professionals.</p>
<p>Werkpakket 4: Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven (in hybride leeromgevingen)</p> <p>Er is inzicht in welke samenwerkingsvormen tussen onderwijs en bedrijfsleven passend zijn, met een focus op hybride leeromgevingen. Er is inzicht in netwerken tussen het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld in het betrekken van voorloperbedrijven of het innoveren met het werkveld. Er is een toolbox beschikbaar die het implementeren van de vereiste (digitale) competenties</p>

naar de samenwerkingsvormen tussen onderwijs en arbeidsmarkt mogelijk maakt. Hiermee kan men: Duurzame relaties met (regionale) stakeholders, bedrijven en onderwijsinstellingen opstellen,

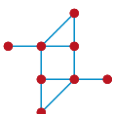
1. Adequate leeromgevingen vormgeven en gebruiken,
2. Docenten inzetten (in samenwerking met de zone Faciliteren en professionaliseren van docenten) die een hybride samenwerking weten op te zetten en te onderhouden,
3. Flexibel onderwijs aanbieden (in samenwerking met de zone Flexibilisering van het onderwijs)
4. Digitale leermiddelen inzetten (in samenwerking met de zone Naar digitale (open) leermaterialen).

3 Smart doelen 2021

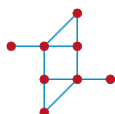
Voor de plannen in 2021 is er per werkpakket steeds een inhoudelijke focus en een focus op community building. De inhoudelijke focus per werkpakket is met het gehele zoneteam opgesteld en er is input opgehaald tijdens gesprekken met de verantwoordelijk bestuurder en natuurlijk uit onze eigen zoneteam besprekingen. Overall aandachtspunten zijn:

- Ieder werkpakket bekijken we vanuit een breed perspectief: vanuit het onderwijs maar ook vanuit wat de arbeidsmarkt nodig heeft (denk aan AI, IT bij de overheid, publieke waarden). Dit doen we o.a.. door interviews en sessies met de arbeidsmarkt;
- Ieder werkpakket leidt tot concrete resultaten en producten. Deze passen we in de eerste plaats toe bij instellingen uit onze zone maar ook daarbuiten. De verschillende instellingen beschrijven in hun eigen plan van aanpak hoe zij deze vertaalslag maken. En we gaan hierover met iedere instelling in gesprek.

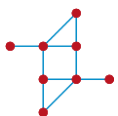
Werkpakket 1 (Inter)nationale ontwikkelingen	Beschrijving werkpakket Vanuit de zone doen we een verkenning naar (externe-) partijen die zich met digitaliseringsvraagstukken bezighouden. Tevens brengen we bestaande netwerken (en relaties) in kaart. We hebben gekeken binnen welke domeinen van digitaliseringsvraagstukken men actief is, en wat en hoe frequent men zoal publiceert. Dit doen we om een overzicht te kunnen bieden waar men terecht kan om op de hoogte te blijven rondom digitalisering. Dit werkpakket loopt t/m Q1 2021. Daarna maken we de belans op en bepalen we vervolgstappen.
---	--

	<p>Resultaat 2021</p> <p>Een stakeholder overzicht m.b.t. digitaliseringsvraagstukken op de arbeidsmarkt.</p>
<p>Werkpakket 2</p> <p>Strategie en Beleid</p>	<p>Beschrijving werkpakket</p> <p>Vanuit de zone zetten we in op ‘Strategie & Beleid’ met betrekking tot aansluiting arbeidsmarkt. Hoe zorg je er als onderwijsinstelling voor dat de aansluiting met de arbeidsmarkt niet alleen in het strategisch plan staat maar ook daadwerkelijk onderdeel is van de ontwikkeling van nieuw onderwijs en de uitvoering daarvan? Hiervoor verzamelen we best practices en betrekken we ook organisaties als de VH en VSNU.</p> <p>Resultaat 2021:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Inzicht in hoeverre digitale transformatie van de arbeidsmarkt is geëxpliciteerd naar onderwijsinstellingsplannen en beleid. 2) We stellen een strategisch kader ter beschikking aan iedere instelling. Dit strategisch kader gaat in op wat iedere instelling kan doen om de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren. Dit kader stellen we op met strategische partners. 3) Er zijn educational leadership workshops georganiseerd met als thema aansluiting arbeidsmarkt voor bestuurders en managers. Mogelijk leidt dit ook tot een position paper.
<p>Werkpakket 3 Toekomstbestendige competentieprofielen</p>	<p>Beschrijving werkpakket</p> <p>Vanuit de zone ontwikkelen we een Framework Computational Thinking dat onderwijsinstellingen gaan gebruiken om toekomstige competentieprofielen op te stellen en te onderhouden. Het Framework ontwikkelen we door het toe te passen. Dat is in 2020 gedaan bij de Politie Academie en in 2021 volgen er meer onderwijsinstellingen. Op dit moment worden de eerste contacten gelegd en worden er gesprekken gehouden om duidelijk te kunnen maken wat het Framework doet en wat het oplevert voor de persoon en onderwijsinstelling of organisatie. Een kort filmpje hierover: https://youtu.be/dxyoV4Fx3XI</p> <p>Resultaat 2021:</p> <p>In 2021 wordt het Framework Computational Thinking verder verfijnd door middel van proeftuinen bij onderwijsinstellingen en in Digital Skills Lunches met bedrijven, per vakgebied of sector (bijvoorbeeld economen).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Per proeftuin (een pilot opleiding waar we het framework teksten) willen we

	<p>kijken naar 3 verschillende opleidingsprofielen bij 4 verschillende onderwijsinstellingen.</p> <p>2) Bij bedrijven willen wij 3 Digital skills lunches met elk 5 bedrijven houden om bijscholingsbehoefte in kaart te brengen.</p> <p>3) Bovenstaande resulteert in opeenvolgende verfijningen van het Framework Computational Thinking</p>
<p>Werkpakket 4 Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven (in hybride leeromgevingen)</p>	<p>Beschrijving werkpakket</p> <p>Vanuit de zone doen we onderzoek naar leeromgevingen waar onderwijsinstellingen en arbeidsmarkt samenkomen. Dit doen we door ervaringen van studenten, docenten en werkgevers die samenwerken in een omgeving waarin zij werken aan beroepsrelevante vraagstukken met een digitaliseringscomponent op te halen. We presenteren ons onderzoek in een publicatie van werkzame principes als advies aan ontwerpers en docenten binnen dit soort leeromgevingen. Naast bovengenoemd onderzoek zijn we ook bezig met het valideren en aanscherpen van samenwerkingsvoorwaarden voor het initiëren van hybride leeromgevingen (infographics – product van 2019). Deze valideren we op twee manieren: 1) door middel van de onderzoeksdata opgehaald in 2020 en 2) middels focusgroepen. De deelnemers van de focusgroepen komen van verschillende onderwijsinstellingen (wenselijk HBO en WO).</p>
	<p>Resultaat 2021</p> <p>1) In 2021 wordt er een overkoepelende Learning Community Hybride Leeromgeving opgestart, waarin geïnteresseerden uit het onderwijs en de arbeidsmarkt samenkomen. Onderwerpen in de Learning Community gaan over een duurzame samenwerking bedrijfsleven – onderwijs, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begeleiding / facilitator (bijv. een proeftuin samen met Docentprofessionalisering voor docenten om te kunnen werken in een hybride omgeving) - Verduurzaming - Samenwerkingsrelatie - Werkzame principes hybride leer-werk omgeving <p>2) Tevens wordt er aangesloten bij 3 proeftuinen met verschillende focussen, zoals de Technohub (bedrijven – ROC - Saxion) of robotics (bedrijven – Windesheim – Saxion – ROC's – Techt Your Future). In de proeftuinen wordt gebruik gemaakt van de learning community. De Learning community wordt duurzaam opgezet, zodat deze na het Versnellingsplan blijft bestaan.</p>

	3) Praktijkpublicatie hybride leeromgevingen en adaptief- en zelfsturend vermogen
--	---

Daarnaast maakt de zone werk van het delen van kennis en het verbinden van stakeholders en experts uit verschillende onderwijsinstellingen en sectoren. Het gaat dan concreet om:

1. Community building tussen direct betrokken onderwijsinstellingen bij de zone en onderwijsinstellingen daarbuiten tijdens een werkconferentie in 2021 en 2022. De werkconferentie in 2020 is niet doorgedaan vanwege de Coronacrisis.
2. Informeren van onderwijsinstellingen buiten de zone over ontwikkelingen in afstemming met communicatieadviseur Versnellingsplan.
3. Valideren, aanscherpen en verrijken van uitkomsten met de zones docentprofessionalisering, flexibilisering, digitale en open leermaterialen en evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT.

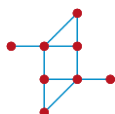
Voor een planningsoverzicht van werkpakket 1-4, zie bijlage 1.

4 Werkwijze

Het team werkt in een 'open collective circle', waarin vanuit het team hecht samengewerkt wordt met input van buitenaf. Dit laatste aspect wordt in 2021 belangrijker dan in voorgaande jaren. Met name woinstellingen zullen wij als partner aan ons proberen te binden. In 2021 zullen wij als team de samenwerking intensiveren. Naast het maandelijks overleg met de zone zien we elkaar in kleinere samenstelling (kern-team, per werkpakket). Gezien de ambitie zal dat in 2021 nog intensiever zijn. Tot slot is er in 2021 om de twee weken een overleg met de communicatie experts van het Versnellingsplan (dit is al ingepland).

5 Voorwaarden voor succes (een top 3)

1. **Betrekken van werkveld.** Onze zone gaat over het verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt. Een belangrijke voorwaarde voor succes is dat we dit in gezamenlijkheid doen met degene waarover het gaat: het werkveld. We zullen het werkveld betrekken bij onze zoneoverleggen, in onze onderzoeken en bij sessies om onze producten te toetsen en aan te scherpen.
2. **Brede vertegenwoordiging van (hoger) onderwijsinstellingen.** Om ons hoger doel te bereiken (verbeteren aansluiting arbeidsmarkt) is het noodzakelijk dat een brede vertegenwoordiging vanuit onderwijsinstellingen participeert in de initiatieven die wij als zone ondernemen. Niet zozeer als zonelid maar wel in de proeftuinen, interviews, focusgroepen en andere contactmomenten die we organiseren. Het betrekken van Universiteiten behoeft daarbij extra aandacht. Hiervoor hebben we concrete interventies en acties geformuleerd (gesprekken aangaan, stuurgroep en koersteam inzetten, etc.)

3. **Een stap verder dan producten en tools.** Vanuit onze zone gaan we een mooie toolbox opleveren met handige hulpmiddelen voor onderwijsinstellingen om de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren. Daar stopt het niet bij: een voorwaarde voor success is dat deze tools ook breed gebruikt worden en dat we een manier van werken vinden om kennis uit te wisselen en deze tools te verbeteren (een learning community).

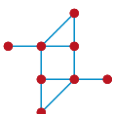
6 Bruikbaarheid van resultaten & disseminatie

Onze zone heeft bij de verschillende werkpakketten steeds de focus op hoe de resultaten bruikbaar kunnen zijn voor onderwijsinstellingen. Ook ontwikkelen we de producten in samenspraak met andere onderwijsinstellingen en gaan wij aan tafel met verschillende brancheorganisaties. De producten die wij opleveren zijn laagdrempelig, attractief en hebben een goed gebruiksonwerp. Daarnaast wordt de thematiek uit de zone, ook na het bestaan van de zone, gecontinueerd in de learning community. Hierin worden mensen met elkaar verbonden en worden de tools gebruikt. Ook gaan wij in 2021 een aantal persona's ontwikkelen of gedeeltelijk hergebruiken van andere zones, om goed aan te sluiten bij onze verschillende doelgroepen. De zones Veilig en betrouwbaar studiedata benutten en Faciliteren en professionaliseren van docenten werken hier aan mee. De concrete producten die in de zone ontwikkeld worden, worden ontsloten in een toolbox. Voor de voorlopige inhoud, anno eind 2021, zie Tabel 3.

Tabel 2. Voorlopige inhoud toolbox

Tool	Doelgroep
 Infographics: Aanbevelingen voor het initiëren van hybride leeromgevingen	Docenten, onderwijskundigen, bedrijfsleven
 Framework Computational Thinking + gebruikershandleiding	Docenten, onderwijskundigen, bedrijfsleven
 Stakeholder overzicht m.b.t. digitaliseringsvraagstukken op de arbeidsmarkt + samenwerkingsrelaties	Docenten, onderwijskundigen, stagecoördinatoren, leidinggevers, bedrijfsleven
 Praktijkpublicatie hybride leeromgevingen, adaptief- en zelfsturend vermogen	Docenten, onderwijskundigen, stagecoördinatoren, leidinggevers, bedrijfsleven
 Learning Community Hybride leeromgevingen	Docenten, onderwijskundigen, stagecoördinatoren, leidinggevers, bedrijfsleven
 Strategisch kader Aansluiting arbeidsmarkt	Beleidsmedewerkers, leidinggevers, onderwijskundigen

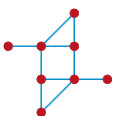
Ten slotte gaan wij in 2021 meer aandacht geven aan communicatie. Er is afgelopen maanden bijvoorbeeld een communicatieplan opgesteld. Ook is er met de verschillende werkpakketten specifiek gekeken naar welke producten opgeleverd worden en welke communicatiemogelijkheden er zijn in 2021. Dit is weergegeven in het planningsoverzicht in Bijlage 1. Er worden in 2021 met verschillende samenwerkingspartners gewerkt, voor een indruk hiervan zie Afbeelding 1. Deze afbeelding geeft een beeld van onze

samenwerkingspartners, maar is niet uitsluitend. Vanuit de zone worden regelmatig congressen binnen de driehoek arbeidsmarkt-onderwijs-digitalisering bezocht. Voorbeelden hiervan zijn het ECP Jaarfestival, Stichting de Digitale Overheid en Toekomst van het economische beroepsonderwijs (Rotterdam). Wij willen ons ook zichtbaar(der) gaan presenteren op dergelijke conferenties. Daarnaast gaan wij ons meer richten op contact onderhouden, en waar mogelijk samenwerken, met regionale netwerken. Denk hierbij aan netwerken ter versterking van de relatie onderwijs en MKB t.b.v. digitalisering, dergelijke projecten lopen o.a. in Overijssel en Noord-Brabant.

Afbeelding 1. Samenwerkingspartners 2021

Bijlage 1 – Planningsoverzicht werkpakket 1-4

